

Kesztölc, 1956

Kesztölc a forradalomban példát mutatott szabadságszeretetből, helyállásból és közösségi önszerveződésből. A forradalom leverése után hosszú évekig bújtatták a megtorlás elől egyik vezetőjüket. Forráskötetünk célja, hogy a mai tizen-huszonéves fiatalok számára érthető és emészthető formában mutassuk be 1956-os hőseinket.

Méltóságteljes forradalom Kesztölcön

Kesztölc kis bányászfalu a Pilis dél-nyugati lábánál, Esztergom és Dorog vonzáskörzetében. A huszadik századdal a történelem egyre inkább beleszólt az elzárt zsákfalú életébe. A világháborúk és az orosz megszállás meggyötörte a falu lakosságát. Az oroszok közel 400 férfit hajtottak el a faluból malenkij robotra, s a felük nem tért vissza. Az 50-es évek elején bányász-összeesküvést kreáltak ellenük, kettejüket kivégezték, a többiek 170 év börtönbüntetést kaptak.

1956-ban méltósággal, atrocitások nélkül lázadtak a kesztölciek az önkény ellen. Megszervezték a forradalom intézményeit. Erejükből arra is futotta, hogy a budapesti felkelőknek több teherautónyi élelmiszert küldjenek. A kesztölci kommunisták a forradalom első napjaiban felfegyverkeztek. Később a felkelők is fegyverhez jutottak, és egy tankot is szereztek. A feszültség vibrált a két csoport között, de ennek ellenére a faluban egy könyvégetést leszámítva nem történt erőszak.

A megtorlás mégis brutális volt. A felkelők vezetőjét halálra ítélték és kivégezték, 16 társát hosszú börtönre ítélték. Az egyik forradalmárt 1963-ig bújtatták a kesztölciek a megtorlás elől. A kommunisták utólag szégyenbélyegként rásütötték az itteniekre, hogy borgőzös hóbörgésükben köztársaságot akartak kikiáltani. De a kesztölciek nem hagyták magukat, a kommunista rágalmat visszajára fordítva legendává alakították. Napjainkban Facebookon külön csoport is alakult Kesztöci Köztársaság néven.

A forradalom emléke Kesztölcön

A forradalom emlékét élénken őrzi a falu. Az események főszereplői már nincsenek velünk, de az akkori gyerekek ma már nyugdíjasként szívesen mesélnek azokról az időkről. Az ötvenes évek tárgyi emlékeit, plakátaikat kis magángyűjtemény mutatja be a falu közepén egy borospincében.

Kesztölc köztársaság címmel Barsi-Szabó Gergely írt egy riportkönyvet a forradalom eseményeiről. A könyv érdeme, hogy megszólaltatta a forradalom tanuit, de a kezdő újságíró szerző elveszett a részletekben, a visszaemlékezések kusza szálai összezavarják az olvasót. A riportkönyv a köztársaság legendáját járja körbe, és megerősíti, hogy 1956 októberében nem kiáltottak ki köztársaságot Kesztölcön, ez egy utólagos rágalom volt.

Részletesen kibontja a történetnek azt a szálát, hogy a felkelők szereztek egy tankot, de ezzel akatlanul is tovább élteti az egykori kommunista rágalmat, miszerint 1956 Keszthelyen néhány részeg handabandázó hóbörgése lett volna.

Kötetünk célja

A kesztölci forradalmi eseményekkel kapcsolatban számos (nagyraoszt kiadatlan) forrás áll rendelkezésre. A tervezett kötet célja az, hogy levéltári források és az egykori szemtanúk visszaemlékezéseinek segítségével emléket állítsunk az 1956-os kesztölci hősöknek. Az összegyűjtött források előtt egy összefoglaló tanulmány elemzi a kötetben szereplő írott emlékeket és helyezi őket az '56-os országos események kontextusába. Nem pusztán helytörténeti kiadványt szeretnénk készíteni, hanem olyan anyagot tervezünk, ami a helyi oktatásban is használható. Célunk az, hogy a fiatalok számára bemutassuk, Keszthely közössége becsülettel helytállt a forradalom idején, és még arra is futotta erejéből, hogy a budapesti felkelőknek teherautószámra élelmiszert küldjön. Könyvünk fókuszába az egykori dehonasztáló kommunista propaganda (Keszthelyi Köztársaság) elemzése helyett a közösség erejét, tisztességes helytállását, a következményekkel számoló kiállását helyezzük, elsődlegesen az írott források tükrében.

A terjesztésről

A kötetet 500 példányban szeretnénk kinyomtatni. Elérhető lesz a községi könyvtárban, az általános iskola végzős diákjai kapnak egy-egy példányt a kötetből. Elektronikusan elérhetővé tesszük a könyvet a község megújult honlapján (www.kesthely.hu), a Magyar Elektronikus Könyvtárban. Megvásárolható lesz a helytörténeti múzeumban és az 1956-os magángyűjteményben is.

A kötet bemutatására sajtóközleményt készítünk, amelyet eljuttatunk a megyei sajtó, az online média képviselői és a közmédia csatornái számára.

Ütemezés

A kiadvány létrehozásához kapcsolódó lépéseket az alábbi ütemezésben tervezzük megvalósítani, jelezve a pénzügyi terv kapcsolódó elemeit.

Feladat	Ütemezés	Pénzügyi terv tétel
Kiadványhoz kapcsolódó anyaggyűjtés, forráskutatás, forráselemzés	2016.08.01-31.	2.1 (szakmai anyagok)
Kiadvány bevezető	2016.09.01-09.30.	2.2 (szakértői díj)

tanulmányának megírása		
Kiadvány szövegének szakmai és nyelvi lektorálása	2016.10.01-10.16.	2.2 (szakértői díj)
Kiadvány tördelése, borítótervezés, 500 példányban történő előállítás	2016.10.19-11.14.	2.3 (kiadványok, könyvkiadás)
A kiadvány digitális verziójának elkészítése	2016.10.19-11.24.	2.2 (szakértői díj)
Kiadvány megjelenése	2016.11.24.	
Kiadványhoz kapcsolódó sajtóközlemény elkészítése, eljuttatása a megyei, közmédia és online média képviselőinek	2016.11.24.	2.2 (szakértői díj)

Kelt: Keszthely, 2016. augusztus 11.

[Handwritten signature]

Aláírás / Cégszerű aláírás